

From:
Sent: Monday, January 20, 2020 10:56:32

20001928

To:

Cc:

Subject: FW: Zwaarwegende redenen om geen warmtenetten te introduceren in Nederland

Attachments: Het Parool 30 dec 2019 Uit protest tegen biomassa stoppen deze IJburgers met stadsverwarming met medewerker Milieudefensie.docx

Van:

Verzonden: vrijdag 17 januari 2020 11:13

Aan:

Onderwerp: Zwaarwegende redenen om geen warmtenetten te introduceren in Nederland

Subject: Zwaarwegende redenen om geen warmtenetten te introduceren in Nederland

Geachte griffies van de Provinciale Staten, svp deze inhoud officieel doorsturen en bewaren in uw dossier

Met hoge urgentie deel ik u deze email die zwaarwegende redenen aanvoert om in Nederland geen warmtenetten te introduceren.

Graag ook binnen de provinciale dit onderwerp ter discussie stellen, na het lezen van de onderstaande feitelijkheden.

QUOTE

Beste wethouder Niels van den Berg

Geïnspireerd door de nieuwjaarstoespraak van onze burgemeester over inclusiviteit en het lef van de stad om zoveel mogelijk de eigen weg in te slaan stel ik voor om in het Belang van de Burgers van Enschede, denk aan de BBE, een weg te kiezen die leidt tot het afscheid nemen van de stadsverwarming. Argumenten voor die keus zijn:

- 1) Stadsverwarming is veel te duur. In juni 2019 bedroeg de prijs van stadswarmte circa €28 per GigaJoule en die van verwarming op basis van Gronings aardgas circa €21 per GigaJoule.
- 2) De prijs van de stadswarmte is gekoppeld aan die van het aardgas. Het Energy Charter Treaty, ECT, zorgt ervoor dat die koppeling er blijft en dat stadswarmte dus, zolang het ECT blijft bestaan, altijd veel duurder zal zijn dan aardgas. De opzegtermijn van het ECT is eenentwintig jaar.
- 3) Nieuwbouw huizen die op het aardgasnet werden aangesloten moesten aan strengere isolatieregels voldoen, de zogenaamde Energie Prestatie Coëfficiënt, EPC, dan soortgelijke nieuwbouw huizen die op het warmtenet werden aangesloten. Daardoor alleen al betalen bewoners in huizen met stadsverwarming bij een gelijk comfort en gelijke energieprijzen meer voor hun verwarming dan bewoners in vergelijkbare huizen die zijn aangesloten op het aardgasnet.
- 4) Warmteleveranciers hebben wettelijk de mogelijkheid om òf hun GigaJoule prijs òf hun vastrecht periodiek te verhogen. In Amsterdam bedraagt dit vastrecht al circa €60 per maand. Deze hoge prijs maakt investeringen in energiebesparende maatregelen nog nauwelijks interessant. Dat terwijl het break even voor de investeringen in een warmtenet volgens Ennatuurlijk, zie ad 12), in vijftien jaar wordt bereikt.
- 5) Stadswarmte die als blokverwarming wordt geleverd heeft voor de burger de extra nadelen:
 1. De jaarafrekening is onbegrijpbaar. (Wim Lentink van Lentink Eureka&Advies heeft 66 vragen opgesteld waarvan de antwoorden nodig zijn om de jaarafrekening te kunnen begrijpen.)
 2. Het automatisch op afstand aflezen van het warmtegebruik via meters op de radiatoren kost meer dan €100 per jaar. Via persoonlijke aflezing bij de afnemer thuis zou dat voor circa €10 per jaar kunnen.
 3. Met de meters die gebruikt worden voor de meting van het warmtegebruik kan eenvoudig gesjoemeld worden.
- 6) Een woning die aangesloten is op de stadsverwarming kan later mogelijk in waarde dalen als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 1. Door wetgeving is het praktisch onmogelijk om het warmtecontract op te zeggen. (Wim Lentink van Lentink Eureka&Advies had twaalf jaar nodig om zijn warmtecontract op te zeggen. Sindsdien is de wetgeving gewijzigd waardoor het nog moeilijker wordt voor burgers om hun

warmtecontract op te zeggen.)

2. De technologie maakt het mogelijk om dankzij goede isolatie, zonne-energie en waterstof-technologie qua energie zelfvoorzienend te worden, zie ad 19).

7) Een burger betaalt voor stadswarmte van 40 graden Celcius per GigaJoule evenveel als voor stadswarmte van 70 graden Celsius, terwijl hij in het eerste geval veel minder comfort heeft doordat de opwarmtijd van een vertrek dan veel langer is dan in het tweede geval.

8) De investeringen in een warmtenet zijn hoog en worden in dertig jaar afgeschreven, zie ad 12). Dat betekent dat vanwege de praktische onmogelijkheid voor burgers om een warmtecontract op te zeggen, zie ad 6), die burgers niet kunnen profiteren van toekomstige technische ontwikkelingen waardoor zij qua energievoorziening zelfvoorzienend zouden kunnen zijn, zie ad 19) en ad 20).

9) Stadswarmte wordt geleverd op een markt waar geen concurrentie is. Dat werkt prijsverhogend.

10) De inkomsten uit de stadsverwarming komen bij de energiebedrijven terecht en komen zo voor het grootste deel niet ten goede aan de lokale economie.

11) Stadsverwarming is een centrale energievoorziening die vanwege dat centrale karakter gevoelig is voor aanslagen en van aanvallen van hackers met alle gevolgen vandien.

12) Bij het transport van stadswarmte treden verliezen op die veel groter zijn dan de warmteverliezen die bij lokale verwarming optreden. Volgens een exposé dat Ennatuurlijk hield op 08-02-2018 bij de Natuur- en Milieuraad Hengelo bedragen die verliezen voor warmte van 70 graden Celsius circa 20% per drie kilometer en voor warmte van 40 graden Celcius circa 5% per drie kilometer. Het break even punt voor de investeringen in een warmtenet wordt in vijftien jaar bereikt en de investeringen in een warmtenet worden in dertig jaar afgeschreven. Dat terwijl het warmtenet in de Enschedese wijk Helmerhoek er in 2020 bijna veertig jaar ligt zonder in zijn geheel vernieuwd te zijn.

13) Als je de energietransitie die vereist is in de strijd tegen de klimaatverandering zo efficiënt mogelijk wilt voeren dan is het verstandig om rekening te houden met het gegeven dat bij verbranding van de brandstoffen uit het rijtje aardgas, aardolie, steenkool en hout de hoeveelheid CO2 per verkregen hoeveelheid energie van het begin van dat rijtje tot het eind van dat rijtje toeneemt, waarbij bij de verbranding van hout onder ideale omstandigheden circa twee keer zoveel CO2 geeft dan de verbranding van aardgas. Bij een verstandig transitiebeleid worden de brandstoffen hout, steenkool, aardolie en aardgas in deze volgorde uitgefaseerd en voorkomt men warmteverliezen. Daarin is dus géén plaats voor stadsverwarming. Een berekening gebaseerd op info van Ennatuurlijk en Twence laat zien dat bij gebruik van stadswarmte van Twence in de Helmerhoek in Enschede circa vijf keer zoveel CO2 per verkregen GigaJoule warmte de lucht in gaat dan bij gebruik van een HR-ketel waarin Gronings aardgas verstoekt wordt.

14) Vanwege de hoge prijs van stadswarmte van circa €28 per GigaJoule en vanwege de veel lagere prijs van brandhout dat of gratis is of in juni 2019 circa €18 per GigaJoule bedroeg gaan veel mensen die stadsverwarming hebben een houtkachel aanschaffen. Zo'n kachel die vaak met subsidie aangeschaft is draagt bij aan de lokale verslechtering van de luchtkwaliteit. In 2018 stierven volgens de Gezondheidsraad in Nederland jaarlijks circa 12.000 mensen vroegtijdig ten gevolge van de slechte luchtkwaliteit. In Enschede waar circa 160.000 mensen wonen komt dat neer op circa 100 vroegtijdige doden per jaar. Daarnaast zorgt de slechte luchtkwaliteit ervoor dat veel mensen langdurig ziek zijn en daardoor in levensvreugde en arbeidsproductiviteit inboeten. In ons land heeft circa 10% van de bevolking longklachten. De slechte luchtkwaliteit heeft ook een negatief effect op de biodiversiteit in open water. Ook komen er bij de verbranding van hout stikstofoxiden vrij. Dat brengt met zich mee dat bij een te grote emissie van stikstofoxiden economische ontwikkelingen soms niet meer mogelijk zijn. Dat is een gevolg van de uitspraak van de Raad van State in de zogenaamde PAS-zaak.

15) Als sprokkelhout wordt gebruikt als brandstof voor een energiecentrale die stadswarmte levert dan heeft dat tot gevolg dat in het bos waar dat sprokkelhout uit afkomstig is de biodiversiteit afneemt en dat de CO2 die ontstaat met behulp van dat sprokkelhout versneld in de atmosfeer komt wat negatief werkt in de strijd tegen de klimaatverandering en de strijd voor schone lucht.

16) Als bomen worden gebruikt als brandstof voor energiecentrales die stadswarmte leveren of voor houtkachels dan heeft dat de volgende consequenties:

1. Het kappen, het vervoer, het verwerken van die bomen tot brandstof en het verbranden van die brandstof vergt energie en gaat gepaard met luchtverontreiniging, warmte-ontwikkeling en de emissie van warmtestraling, van CO2 en van stikstofoxiden, zie ad 14), wat negatief werkt in de strijd tegen de klimaatverandering.

2. Als die bomen afkomstig zijn van plekken waar die bomen niet duurzaam worden geteeld dan heeft dat de volgende consequenties:

2.1. bodemerosie;

2.2. afname van de lokale biodiversiteit;

2.3. toename van de lokale gemiddelde temperatuur doordat de verkoelende werking van bomen is weggefallen;

2.4. afname van de lokale absorptie van CO2.

17) Stadsverwarming is bij de beleidsmakers populair. Dat komt omdat zij dankzij het gebruik van stadswarmte één of meer van de volgende voordelen zien:

1. Als beleidsmakers eigenaar of mede-eigenaar van de energiecentrale zijn die stadswarmte levert ontvangt zijn er voor hen de volgende voordelen:

* Zij ontvangen een goede prijs voor stadswarmte, zie ad 1).

* De prijs voor de stadswarmte valt nooit tegen, omdat de overheid de maximum prijs van stadswarmte vaststelt die energiebedrijven aan burgers in rekening mogen brengen.

* Die goede prijs die zij voor de geleverde stadswarmte ontvangen is langdurig stabiel dankzij het ECT, zie ad 2).

* Door speciaal daarvoor ontworpen wetgeving is het heel moeilijk voor een burger om van een stadswarmtecontract af te komen.

* Als stadswarmte in de ene wijk wordt geleverd met een temperatuur van 90 graden Celcius en in een andere wijk bij een temperatuur van 50 graden Celcius dan kan het water dat in de eerste wijk een woning verlaat met een temperatuur van 70 graden Celcius gebruikt worden voor de verwarming van een woning in de tweede wijk zodat er twee keer aan verdiend kan worden.

* Stadsverwarming wordt gepromoot, zelfs zodanig dat er een wet komt die burgers verplicht zich van het aardgasnet af te laten sluiten.

2. Bij verbranding van afval ten behoeve van de levering van stadswarmte wordt op aardgas bespaard, wat men als een voordeel ervaart.

3. Verbranding van afval dat toch moet gebeuren levert dankzij de stadswarmte die daarbij vrij komt geld op.

4. Bij verbranding van biomassa, waaronder hout gaat men ervan uit dat die biomassa zogenaamd CO₂-neutraal verbrand wordt. Dat houdt in dat de CO₂ die vrij komt bij de verbranding van biomassa niet bijdraagt aan de CO₂-concentratie van de atmosfeer. Dat wordt verklaard met de hypothese dat de CO₂ die bij verbranding van biomassa vrijkomt ook weer allemaal door biomassa wordt geabsorbeerd.

5. De zienswijze betreffende de CO₂-neutrale verbranding van biomassa wordt door de EU onderschreven.

Bovenstaande voordelen die de beleidsmakers zien worden door geïnformeerde burgers als nadelen gezien en wel om de volgende redenen:

Ad 1. Een goede prijs van de stadswarmte voor de energieleveranciers is een te hoge prijs voor de burgers, zie ad 1). Het verplicht zich laten afsluiten van het aardgasnet brengt extra kosten met zich mee als dat aardgasnet wordt vervangen door een warmtenet, zie ad 1).

Ad 2. De besparing op aardgas leidt vanwege de hogere emissie bij verbranding van hout, steenkool en aardolie, zie ad 13), tot meer CO₂-emissie wat contraproductief werkt in de strijd tegen de klimaatverandering.

Ad 3. In de strijd tegen de klimaatverandering moet gestreefd worden naar een circulaire economie waar geen afval meer wordt verbrand. Afvalverbranding werkt dus contraproductief in de strijd tegen de klimaatverandering. Daar komt bij dat elke 100 kilogram afval die wordt verbrand 25 kilo as geeft die veelal giftig is en moet worden opgeslagen wat gevaar met zich meebrengt voor het milieu en kosten met zich meebrengt.

Ad 4. Het idee van de zogenaamde CO₂-neutrale verbranding is gebaseerd op de volgende hypothesen:

1. De CO₂ die bij de verbranding van biomassa vrijkomt is chemisch verschillend van de CO₂ die vrijkomt bij de verbranding van fossiel aardgas, fossiele aardolie en fossiele steenkool.

2. Biomassa neemt uitsluitend de CO₂ op die bij de verbranding van biomassa vrijkomt.

3. Voor biomassa bestaat een zogenaamde korte koolstofkringloop die inhoudt dat de maximale verblijftijd van een koolstofatoom in een bepaalde soort biomassa even groot is als de maximale verblijftijd van dat koolstofatoom gebonden in CO₂ in de atmosfeer.

4. In de praktijk mag de verblijftijd van CO₂ die bij de verbranding van biomassa ontstaat gelijk gesteld worden aan nul seconden.

5. De hoeveelheid biomassa op Aarde die CO₂ kan opnemen neemt niet af.

Voor geen van deze vijf hypothesen bestaat er experimenteel bewijs.

Ad 5. Omdat er geen bewijs is voor de hypothesen die het idee van de CO₂-neutrale verbranding ondersteunen zien die geïnformeerde burgers de ondersteuning van het idee van de CO₂-neutrale verbranding als een nadeel omdat het in de strijd tegen de klimaatverandering contraproductief werkt.

18) Wim Lentink van Lentink Eureka&Advies ziet juridische mogelijkheden om ondanks dat nieuwe wetgeving het moeilijker maakt voor burgers om hun warmtecontract op te zeggen om het voor burgers toch mogelijk te maken om hun warmtecontract op te zeggen.

19) Wim Lentink van Lentink Eureka&Advies ziet kans om dankzij de voortschrijdende technologie in 2025 qua energie voorziening onafhankelijk te worden van het elektriciteitsnet door zuinig energiegebruik en toepassing van isolatie, zonnepanelen, zonnecollectoren en waterstoftechnologie.

20) De voordelen van zelfvoorziening van energie op basis van zonne-energie, isolatie en waterstof-technologie zijn:

1. Lager risico op storingen door aanvallen van hackers of terroristen.

2. Het wegvallen van kosten voor energie geleverd door derden, energietransport, subsidies voor bedrijven, energiebelasting en BTW.

3. Omzetting van energie zonder het milieu te belasten en zonder luchtverontreiniging te veroorzaken.

4. Grote zekerheid van beschikbaarheid dankzij de aanwezigheid van de zon.

5. Lage energiekosten.

6. Energiekosten onafhankelijk van de beschikbaarheid van brandstoffen.

21) Er is iemand in Enschede die dit voorjaar van het warmtenet af wil. Hij maakt gebruik van zonnepanelen, zonnecollectoren en infraroodstralers.

22) Onlangs zijn twee bewoners van IJburg gestopt met het gebruik van stadsverwarming, zie onderstaande link of het daarbij behorende Word-document.

23) De overheid wordt tegenwoordig door diverse groepen burgers als tegenstander gezien in plaats van als beschermer. Denk aan artsen, verplegers, politieagenten, boeren, mensen in de bijstand, , ouderen met een klein pensioen, slachtoffers van de belastingdienst, onderwijzers, klimaatactivisten en longpatienten. Op een nieuwe tegenstander bestaande uit mensen die teveel betalen voor hun energie zit men niet te wachten.

UNQUOTE

Additioneel bijgesloten,

Uit protest tegen biomassa stoppen deze IJburgers met stadsverwarming

30 december 2019, 12:48

<https://www.parool.nl/amsterdam/uit-protest-tegen-biomassa-stoppen-deze-ijburgers-met-stadsverwarming~b58f7315/?referer=https%3A%2F%2Fmyprivacy.dpgmedia.net%2F>

Hoogachtend

<https://www.parool.nl/amsterdam/uit-protest-tegen-biomassa-stoppen-deze-ijburgers-met-stadsverwarming~b58f7315/?referer=https%3A%2F%2Fmyprivacy.dpgmedia.net%2F>

Jorien de Lege op haar dak bij de nieuwe warmtepomp. BEELD DINGENA MOL

HET PAROOL Plus Achtergrond

Uit protest tegen biomassa stoppen deze IJburgers met stadsverwarming

Het is een hoop gedoe en toch laten twee gezinnen op IJburg zich afsluiten van de stadsverwarming. Ze vertikken het om hun huis warm te stoken via een nieuwe biomassacentrale vlak bij hun wijk

Bart van Zoelen 30 december 2019, 12:48

Wat de doorslag gaf? Beide gezinnen op IJburg die dit jaar los van elkaar tot het besluit kwamen om af te stappen van de stadsverwarming, hadden eigenlijk maar één concrete aanleiding. Dat energiebedrijf Vattenfall een biomassacentrale wil bouwen.

Voor Jorien de Lege (37) kwam de beslissing toen ze deze zomer met haar kinderen meedeed aan de Kindermars. Een paar honderd kinderen liepen uit protest tegen de biomassaplannen van Vattenfall naar Diemen waar nu nog een op aardgas gestookte energiecentrale zorgt voor de verwarming van IJburg, Zuidoost en Almere. De schoorsteen is vanaf haar dak te zien, wijst De Lege. Over een paar jaar ligt haar huis dus onder de rook van de biomassacentrale. Op hout. “Een middeleeuwse techniek om moderne huizen warm te krijgen.”

Ook Johan Beijert (40) onderstreept dat de biomassacentrale straks ‘in de achtertuin van IJburg’ staat. Nog los van de fijnstofuitstoot, waarvan je kunt zeggen dat die beperkt wordt door een hoge schoorsteen en moderne luchtreiniging, hekelt hij de broeikasgassen die vrijkomen bij biomassa.

Op papier is het een stap voorwaarts: omdat het hout dat wordt verbrand weer

aangroeit, geldt biomassa als duurzame energie. Maar hier gaat straks wel zoveel hout de ovens in – 25 vrachtwagens per dag – dat op IJburg grote twijfels leven of die vlieger opgaat. En als je alleen kijkt naar de verbranding, geeft hout zelfs meer broeikasgassen dan steenkool. Beijert: “Hoe kan je dit aan je kinderen verkopen?”

Voor beiden geldt dat ze toch al niet enthousiast waren over de stadsverwarming die warm water van tot wel 90 graden Celsius binnenbrengt. Beroepshalve hebben ze allebei verstand van zaken: De Lege is campagneleider Energie bij Milieudefensie, Beijert haalt met zijn eigen bedrijf Zon&Co woningen van het aardgas. Dat hun wijk bij de bouw stadsverwarming heeft gekregen, vinden ze achteraf onbegrijpelijk. Goed geïsoleerde, nieuwe woningen hebben zulke temperaturen niet nodig om behaaglijk warm te worden.

Maar vooruit, dat wisten ze toen ze hier een huis kochten. “Ik vond het helemaal niet erg om mee te betalen aan zo’n collectieve voorziening. Een warmtenet is op zich een heel goed idee,” zegt De Lege. Maar de hoge temperaturen die Vattenfall levert, zijn op IJburg niet nodig. “Bewaar die nou voor de binnenstad, waar de woningen lastig te isoleren zijn.”

Aversie

Beijert baalt van de machtspositie van Vattenfall, zoals hij zegt: ‘een monopolist’. Anders dan bij de stroom die uit het stopcontact komt, kan je niet zomaar overstappen op een andere leverancier. Beijert deed al zijn best om zijn verbruik tot het minimum te beperken. Maar door de hoge vaste kosten van stadsverwarming zag hij zijn besparingen nauwelijks terug op de rekening.

“Als ze dat anders hadden gedaan, meer op basis van het verbruik, dan had ik er misschien niet zo’n groot probleem mee gehad.”

De biomassaplannen van Vattenfall hebben hun aversie op scherp gezet, waar ze eerder alleen zo af en toe met de gedachte speelden om de stadsverwarming de deur uit te doen. “Als het zo moet, wil ik ervan af,” concludeerde Beijert toen hij beseftte dat de verwarming op IJburg straks van biomassa komt.

“Ik dacht: nou ga ik het doen ook,” zegt De Lege. De enorme hoeveelheden hout die Nederlandse biomassacentrales importeren, zullen ontbossing in de hand werken, verwacht zij. “Het is gewoon houtroof.”

Behalve dat ze haar eigen huis van de stadsverwarming heeft gehaald, protesteert ze samen met andere IJburgers tegen de biomassaplannen van Vattenfall door een Nieuwjaarsduik bij Lolaland overmorgen. Door zich te laten sponsoren halen de deelnemers geld op voor een rechtszaak tegen de biomassacentrale.

Een alternatief introduceren voor stadsverwarming valt overigens nog niet mee. De Lege had anderhalve week een installateur over de vloer. Behalve voor een warmtepomp op het dak moesten ze ook ruimte vinden voor een buffervat van 300

liter. “De meeste nieuwbouwwoningen hebben geen installatieruimte. En leidingen trekken door muren van gegoten beton is een hoop gedoe.”

Pilotproject

Beijert hoopt de ombouw van zijn verwarming in januari af te ronden. Dan heeft hij een warmtepomp met op het dak speciale zonnepanelen die ook warmte uit de buitenlucht halen. Daarmee is meteen gezegd dat hij net als De Lege een eengezinswoning heeft met een eigen dak. “Dat maakt het een stuk makkelijker.”

Dan nog is hij zo’n 30.000 euro kwijt die hij pas na een jaar of veertien denkt te hebben terugverdiend door een lagere energierekening. De Lege gaat uit van een terugverdientijd van acht jaar. Zij investeerde 9000 euro, waarvan voor 1900 euro subsidie is aangevraagd.

De meeste IJburgers wonen in een appartement en delen hun dak met hun boven- en benedenburen. Dan is het veel moeilijker om de stadsverwarming vaarwel te zeggen, beamen De Lege en Beijert. Daar komt nog bij dat ze alleen al door hun beroep niet maatgevend zijn voor de gemiddelde IJburger. Ze verwachten niet dat hun overstap massaal navolging zal krijgen of dat Vattenfall op IJburg zelfs met een boycot te maken krijgt vanwege de biomassacentrale.

Aan de andere kant: Beijert ziet zijn eigen huis ook een beetje als een ‘pilotproject’ om meer nieuwbouwhuizen aan de warmtepomp te helpen. “Als het goed werkt, kunnen we dit over IJburg uitrollen. Die vraag is er wel, hoor.”

Ook De Lege ziet wel meer IJburgers haar voorbeeld volgen. “Het is zeker niet voor iedereen weggelegd, maar het zal wel makkelijker worden. Dat zag je bij zonnepanelen ook,” zegt ze. “Ik heb de eerste buurman al aan de deur gehad.”

Richting 2050

Energiebedrijf Vattenfall wil een biomassaketel bouwen bij Diemen. Daar wordt nu nog warmte opgewekt met aardgas. Biomassa geldt formeel als duurzame energie. Vattenfall ziet biomassa als een tijdelijk overgangsstadium op weg naar 2050, als het energiebedrijf helemaal geen fossiele brandstoffen meer wil gebruiken. De biomassacentrale moet genoeg warmte opwekken voor circa 60.000 huishoudens.

In Diemen en op IJburg ontstond vorig jaar veel protest tegen de plannen. Ook landelijk zijn sindsdien veel bezwaren opgekomen tegen biomassacentrales. Is biomassa wel zo duurzaam? En waar komt het hout vandaan? Opgestuwd door miljoenensubsidies wordt zoveel hout aangevoerd uit verre landen dat het moeilijk te zeggen is of het gaat om duurzaam beheerd bos. Het subsidiebedrag dat Vattenfall krijgt voor 12 jaar kan oplopen tot 300 miljoen euro. Vattenfall wil niet zeggen of de subsidie al aangevraagd is.

De gemeente Diemen voelde zich eerder dit jaar gedwongen een verklaring van geen bedenkingen af te geven, hoewel de gemeenteraad allesbehalve enthousiast was over de plannen. Bewoners van IJburg en Diemen hebben een rechtszaak aangekondigd. Daarbij worden ze begeleid door Johan Vollenbroek, de milieuactivist die bij de Raad van State het Nederlandse stikstofbeleid liet struikelen.